

Information till veterinärer och djurägare om provtagning för *Salmonella Pullorum* (pullorumsjuka) i hobbyfjäderfäbesättningar

För närvarande (sommaren 2017) pågår ett utbrott med ursprung i Västra Götalands län av fjäderfäsjukdomen pullorumsjuka bland hobbyhöns. Pullorumsjuka orsakas av bakterien *Salmonella Pullorum* som är nära släkt med den bakterie som orsakar hönstufus (*S. Gallinarum*). Information om pullorumsjuka finns på SVA:s webbsida (<http://www.sva.se/djurhalsa/fjaderfa/bakteriesjukdomar-hos-fjaderfa/pullorumsjuka-fjaderfa>). Här finns information till veterinärer och djurägare om provtagning för att undersöka om fjäderfän i hobbybesättningar är smittade.

Symtom vid pullorumsjuka

Infektionen orsakar framförallt symtom hos okläckta foster och unga kycklingar (under tre veckors ålder). Symtomen består av svaghet, aptitlöshet, dålig tillväxt och lös avföring som kan blir ljus/vit. Ospecifika symtom kan även förekomma hos äldre kycklingar, ungfåglar och vuxna fjäderfän. Man bör särskilt misstänka infektion med *S. Pullorum* vid låg kläckbarhet (fostren dör innan de kläcks) och vid hög dödlighet bland unga kycklingar. Dödligheten bland foster och kycklingar i en drabbad fjäderfäflock kan ibland vara mycket hög.

Djurägare har eget ansvar för bekämpning av pullorumsjuka

Utbrott av pullorumsjuka i besättningar med hobbyfjäderfän omfattas inte av det regelverk som finns för salmonellakontroll hos fjäderfä och bekämpningen leds och bekostas därför inte av Jordbruksverket till skillnad från i kommersiella fjäderfäbesättningar. Ansvaret för att bekämpa sjukdomen och undvika smittspridning ligger därmed hos djurägaren.

Provtagningsrekommendationer för att påvisa pullorumsjuka i hobbyfjäderfäbesättningar

1) Flock där det finns fåglar MED pågående symtom på pullorumsjuka, dödsfall eller kläckproblem (gäller inte vid sjukdom hos enstaka fåglar)

- Om djuren är sjuka kan man skicka avlivade eller självdöda fåglar (okläckta foster, kycklingar) för obduktion och provtagning. Även frysta fåglar som avlivats eller dött kan undersökas. Läs om hur man skickar in kroppar för obduktion: <http://www.sva.se/djurhalsa/fjaderfa/obduktion-provtagning-fjaderfa/obduktion-fjaderfa>
- Kontakta fjäderfäveterinär via SVA:s växel 018-67 40 00 innan djuren skickas till laboratoriet.
- På SVA obduceras fåglarna och undersöks genom bakteriologisk odling för bakterien *S. Pullorum*.
- Kostnad: djurägaren betalar en djurägaravgift per tre insända fåglar (för närvarande 495 kr+moms, samt fraktkostnaden till laboratoriet. Detta gäller under förutsättning att veterinär på laboratoriet har godkänt det i förväg.
- Ange undersökning avseende *S. Pullorum* på remissen.

Observera att detta undersökningsalternativ endast gäller flockar med pågående sjukdomsproblem.

Vilka slutsatser kan man dra av resultaten?

- Om *S. pullorum* **påvisas** vet man att smittan finns i besättningen
- Om *S. pullorum* **inte kan påvisas** hos de insända djuren kan man inte säga att flocken är fri från pullorumsjuka. Smittan kan finnas hos andra, ej undersökta, fåglar i besättningen.

2) Flock med fåglar som har TILLFRISKNAT efter tidigare sjukdomssymptom som kan tyda på pullorumsjuka

- Kontakta en veterinär i närområdet för hjälp med blodprovstagning av samtliga fåglar i den aktuella gruppen.
- Individmärk de provtagna fåglarna och proverna så man efter analys kan identifiera vilka fåglar som eventuellt har antikroppar mot *S. Pullorum*-bakterien.
- Observera att man bör vänta minst tre veckor efter att fåglarna har tillfrisknat efter sjukdom innan blodprov tas.
- Proverna skickas till SVA för undersökning. Adress: SVA; Avdelningen för Mikrobiologi, 751 89 Uppsala. På remissen ska det framgå att proverna ska analyseras för antikroppar mot *S. Pullorum*. Observera att proverna inte får bli liggande över helg innan de når laboratoriet.
- Djurägaren betalar själv kostnaden för provtagningen (till veterinären) och analysen av blodproverna (57 kr+moms per prov hos SVA).

Vilka slutsatser kan dras av resultaten?

- Om en grupp som tidigare visat symptom som skulle kunna vara pullorumsjuka testas och befinns ha antikroppar kan den provtagna gruppen anses vara smittad.
- Om inga fåglar i den provtagna flocken har antikroppar är risken mycket låg för att den provtagna gruppen är smittad. Observera dock att inga slutsatser kan dras om besättningen som helhet baserat på provtagning i en del av besättningen.

Vid konstaterad pullorumsjuka

Vid konstaterad smitta med *S. pullorum* hänvisar vi till information från Jordbruksverket om lämpliga åtgärder i besättningen:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/sjukdomarochsmittskydd/smittsammadjursjukdomar/salmonella/salmonellahosfjaderfa/salmonellaihobbybesattningar.4.7026d66815d07a903b8a6886.html>